

טובה פעולה אחת מאלף אנחות

הקדמה



בפרשתנו מסופר על המפגש של יוסף ובנימין לאחר שנים רבות שלא ראו זה את זה. כשהם נפגשו ההתרגשות הייתה גדולה והם בכו האחד על הצוואר של השני. כפי שמתואר בתורה: "וַיִּפֹּל עַל צְאֲרֵי בְנֵימִן אָחִיו וַיִּבְכֶּה וּבְנֵימִן בָּכָה עַל צְאֲרָיו" (מה, יד)

פירוש



בגמרא מוסבר שיוסף ובנימין בכו על בתי המקדש שעתידיים להיות כל אחד בחלקו של השני ולהיחרב. "בכה יוסף על שני מקדשין, והם המרומזים בתיבת 'צוארי' לשון רבים, שעתידין להיות בחלקו של בנימין, ועתידין ליחרב. ובנימין כו' בכה על משכן שילה שעתידי להיות בחלקו של יוסף ועתידי ליחרב. (מגילה טז, ב)

שאלות



- מדוע בית המקדש מרומז בצוואר ולא בראש?
- מדוע כל אחד מהם בכה על בית המקדש של השני ולא על המקדש של עצמו?
- מדוע כשיעקב פגש את יוסף הוא לא בכה על חורבן הבית בחלקו של יוסף?

הביאור



א. מוסבר שעל אף שהראש הוא הנעלה מכל האברים, בכל זאת ישנה מעלה בצוואר. תפקידו של הצוואר הוא להמשיך את כל החיות וההשפעות מהראש לכל האברים. ללא הצוואר לא היה תפקוד לשאר האברים. **זהו תפקידו של בית המקדש, להמשיך קדושה בכל העולם כולו.** ולכן בית המקדש לא היה הכי גבוה, כדי שיוכל להיות קרוב לעולם ולהאיר אותו בקדושה.

ב. כשאדם בוכה הוא גורם הקלה לעצמו. **הבכי לא מתקן את הדבר שמצטערים עליו**, אלא הוא פשוט משחרר את הכאב שנמצא בתוכנו. יוסף ובנימין לא בכו על בית המקדש בחלקם משום שהבכי לא מועיל לתיקון ובניין הבית עצמו. ולכן מה שנותר להם זה להצטער על חורבן הבית האחד של השני.

ג. רש"י מסביר שבפעם הראשונה שראה יעקב את יוסף לאחר כל כך הרבה שנים יעקב לא בכה, משום שבאותו הזמן קרא 'שמע ישראל'. יתרה מכך, מאורע זה לא הטריד אותו מלכוון בקריאת הפסוק הראשון של 'שמע' כפי שאנו מצויים שיש לכוון בפסוק זה. בדבר זה ניכר גודל עבודתו ומעלתו של יעקב אבינו. הסיבה הפנימית שיעקב אבינו לא בכה על חורבן בית המקדש בחלקו של יוסף היא משום שיעקב הוא אביהם של כל בני ישראל, ולכן גם המשכן וגם בית המקדש נמצאים 'בחלקו' ולכן היה עסוק בתיקון ובנין בית המקדש.

ההוראה לחיים



אמרו חז"ל "בכל דור שאינו נבנה בית המקדש בימיו מעלין עליו כאילו הוא החריבו". וההוראה לכל אחד היא שכאשר בית המקדש לא נבנה בימיו הוא מפני שבית המקדש הפרטי עדיין לא נבנה בשלימות. **אנחה ובכיה לא יועילו, אלא עלינו לעשות פעולות מעשיות כדי לפעול גאולה פרטית ובנין בית המקדש הפרטי**, וזה ימהר את הגאולה הכללית ובנין בית המקדש על ידי משיח צדקנו, בקרוב ממש!